

Η ΕΛΛΗΝΙΔΑ ΜΑΝΝΑ ΠΑΝΤΑ ΚΑΙ ΣΗΜΕΡΑ.

Κωνσταντῖνος Γανωτής.



Ἡ πρώτη ἐμφάνιση τῆς μάννας στήν ἱστορία-προϊστορία τοῦ λαοῦ μας καταγράφεται ἀπό τόν Ὅμηρο. Ἡ μαννούλα τοῦ Ὀδυσσεά, ἡ Ἀντίκλεια, πέθανε ἀπ'τόν καημό τοῦ μισσεμοῦ τοῦ μοναχογιουῦ της. Καί ὁ Ὀδυσσεάς στόν κάτω κόσμο (Ὀδύσειας Λ), πού τήν εἶδε κι ἤθελε νά τήν ἀγκαλιάσει, τρεῖς φορές ὄρμησε καί ἐκείνη τρεῖς φορές σκορπίστηκε σάν σκιά καί “ πεπότηται ”, δηλαδή πέταξε μέσ'ἀπ' τὰ χέρια του.

Μάννα ἦταν καί ἡ Πηνελόπη, μάννα τοῦ Τηλέμαχου, πού μόνο τὰ δάκρυά της εἶχε γιά ὄπλο τῆς μητρότητας. Μάννα καί ἡ Ἀρήτη, ἡ βασίλισσα τῆς Ἰθάκης, μέ τήν ὑπέροχη θυγατέρα της Ναυσικᾶ καί τὰ δυò φιλότιμα ἀδέρφια της βασιλόπουλα, πού περίμεναν τήν ἀδερφή τους στήν πόρτα, ὅταν γύριζε ἀπό τήν πλύση στό ποτάμι, γιά νά τήν βοηθήσουν νά κατέβει. Μιά εἰρήνη καί μία ἀρχοντιά βγαίνει σάν ἄρωμα ἀπό τίς ποιητικές τους εἰκόνες. Ἡ βασίλισσα Ἀρήτη ἔβγαινε στή χώρα, λέει ὁ Ὅμηρος, καί βοηθοῦσε στά οἰκογενειακά προβλήματα τῶν ὑπηκόων της.

Ὁ ὑποβιβασμὸς τῆς γυναίκα, ποὺ πάντα εἶναι ὑποψήφια μάννα, ἔγινε ἀπότομα μέσα στὸν 5ον αἰῶνα, τὸν “χρυσοῦν αἰῶνα” ! Μετὰ τοὺς Μηδικοὺς πολέμους ἢ αὐτοπεποίθηση, ὁ αὐτοθαυμασμὸς τῶν Ἀθηναίων, ἢ ἀναληψία, ποὺ καλλιεργήθηκε μὲ τὶς κατακτήσεις, λεηλασίες καὶ ἀνδραποδισμούς, ποὺ χαρακτήριζαν τὰ σκαλοπάτια τῆς ἀνόδου τῶν Ἀθηνῶν (καὶ τῶν ἄλλων πόλεων κατὰ μίμησιν), διαμόρφωνε τὴν προσηπικότητα τῶν ἀνθρώπων-ἀνδρῶν καὶ ἡ βία τοῦ ἰσχυροῦ πρὸς κάθε ἀδύνατον ἔγινε καθεστῶς. Ἀπὸ τὸ ἐμβατήριον ἀκόμα τῶν Σαλαμινομάχων πληροφοροῦμαστε ὅτι ἡ ἔγνια γιὰ τοὺς “ παῖδας ” (τὰ ἀγόρια τους) προηγεῖτο τῆς ἔγνιας γιὰ τὶς γυναῖκές τους.

“ὦ παῖδες Ἑλλήνων ἴτε, ἐλευθεροῦτε πατρίδα, ἐλευθεροῦτε δὲ παῖδας, γυναῖκας. . .”

Ἡ μεγάλη πτώση ὅμως στὴν ἐκτίμηση τῆς γυναίκα-μητέρας ἔγινε στὸ δεύτερο ἡμισυ τοῦ 5ου πρὸ Χριστοῦ αἰῶνος, τοῦ χρυσοῦ αἰῶνος δηλαδή. Ὁ Εὐριπίδης στὸ δράμα του Μήδεια διεκτραγωδεῖ τὴν νομιμοποιημένη δυστυχία τῶν γυναικῶν στὴν προοδευτικὴ Ἀθήνα. Καὶ βάζει τὴν ἡρώίδα νὰ διεκτραγωδεῖ τὴν κατάστασιν ὡς ἄλλοθι στὴν ἐγκληματικὴ διέξοδο.

“Πάντων δ’ ὅσ’ ἐστ’ ἔμψυχα καὶ γνώμην ἔχει γυναῖκές ἐσμεν τὸ ἀθλιώτατον φυτόν. . .”

(Ἀπ’ ὅλα ὅσα εἶναι ζωντανὰ καὶ σκέφτονται, οἱ γυναῖκες εἴμαστε τὰ ἀθλιότερα ζωντανά.)

Οἱ Ἀθηναῖοι, ποὺ θριάμβευσαν μετὰ τὰ Μηδικὰ ἐπάνω στὶς ἄλλες ἐλληνικὲς πόλεις μὲ τὴ βία, μετέφεραν αὐτὴ τὴ βία μέσα στὰ σπίτια καὶ στὶς οἰκογενειακὲς τους σχέσεις. “Ἐτσι ἡ μάννα γεννοῦσε τὰ παιδιά της σὰν σκλάβα τοῦ σπιτιοῦ μένοντας πάντα στὴν περιφρόνηση ὄλων μέσα στὸ σπίτι αὐτὴ καὶ ὅλα τὰ θηλυκὰ παιδιά της. Ἡ σεξουαλικὴ συμπεριφορὰ τῶν ἀνδρῶν κατέτασσε τὶς γυναῖκες σὲ τρεῖς κατηγορίες, τὴ νόμιμη σύζυγο γιὰ τὴ γέννηση γνησίων τέκνων, τὴν παλλακὴν γιὰ τὴ θεραπεία τοῦ σώματος καὶ τὴν ἐταῖραν “ ἡδονῆς ἔνεκα ”. Μάλιστα ὁ Δημοσθένης στὸ λόγο του “ Κατὰ Νεαίρας ” παρ. 126 διατυπώνει τὴν κλίμακα ἀντίστροφα καὶ βάζει στὴν πρώτη θέση τὶς ἐταῖρες, ἐνῶ τὶς νόμιμες συζύγους στὴν τρίτη θέση. Γι’ αὐτὸ οἱ μαννάδες δὲν μπορούσαν οὔτε νὰ ἀναθρέψουν τὰ παιδάκια τους, δὲν εἶχαν τὴν ἀπαιτούμενη ἀξιοπρέπεια, δὲν εἶχαν οὔτε τὴ στοιχειώδη μόρφωση.

Ἡ φθορὰ τοῦ ἀνθρώπινου γένους προχωροῦσε τόσο γρήγορα πρὸς τὸν ἀφανισμό ὅχι μόνο τοῦ ἥθους ἀλλὰ καὶ τῆς ὑπαρξης, ὥστε ὁ κόσμος ἀνέχτηκε νὰ διαβάσει χωρὶς ἀποτροπιασμό ὅσα ἀνήκουστα καὶ ἀπάν-

θρωπα διατυπώνει ως φιλοσοφικά δόγματα ο Πλάτων στο 5ο βιβλίο της Πολιτείας του. Ένα από όλα είναι η κοινοκτημοσύνη των γυναικών από τους άντρες, που μετέτρεπε την πόλη σε ένα γενικό πορνείο με τις γυναίκες να μην γνωρίζουν τα παιδιά που γέννησαν, ούτε τους πατεράδες τους. Βέβαια η κοινωνία δεν αποδέχτηκε τέτοιες φιλοσοφικές έξυπνάδες, αλλά είχε τον Πλάτωνα ως μεγάλο φιλόσοφο σε μεγάλη υπόληψη. Γι' αυτό η αρχαία Ελλάδα δεν ανέδειξε καμία γυναίκα φημισμένη και κάθε γυναίκα με κάποια φήμη πρέπει να ήταν όπωσδήποτε κακόφημη σαν τη γυναίκα του Περικλή, την Ασπασία. Η πρώτη διακήρυξη της φήμης των γυναικών ακούγεται στο δράμα Μήδεια του Εύριπίδη. Η τόλμη της Μήδειας να εκδικηθεί τον άδικο άντρα της τον Ίάσονα, σφάζοντας με τα ίδια της τα χέρια τα παιδιά της, θεωρήθηκε από το χορό ως αντίστροφη του κατεστημένου και αρχή της καταξίωσης των γυναικών μέσα στην παγκόσμια κοινωνία. Ήταν, λέει, κάτι τόσο πρωτότυπο και ανέλπιστο, σαν να γύριζαν τα νερά των ποταμών αντίστροφα προς τις πηγές τους.

“ Άνω ποταμών ιερών χωροῦσι παγαί. Έρχεται τιμὰ γυναικείω γένει. οὐκέτι δυσκέλαδος φάμα γυναικας ἔξει ”

(“Αντίθετα στο ρεύμα των ιερών ποταμών προχωρούν οι πηγές, δηλαδή τα νερά των ποταμών πηγαίνουν αντίθετα από την φυσική ροή τους, από τα χαμηλότερα προς τις πηγές.” Έρχεται τιμή στο γυναικείο φύλο. Δεν θα κατέχει πια κακή φήμη τις γυναίκες).

Όστε με την παιδοκτονία κατάφεραν πια οι γυναίκες της αρχαίας Ελλάδας να αποκαταστήσουν τη φήμη τους ! Δεν είχαν οι δυστυχημένες άλλη ικανοποίηση από την εκδίκηση.

Άς μην υποκρινόμαστε όμως, αδελφοί, ότι πέφτομε από τα σύννεφα με τη μαύρη μοίρα των γυναικών στην αρχαιότητα. Στις μέρες μας ύστερα από 2000 χρόνια χριστιανικής άγωγής με πολύ βαρύτερο φόρο αίματος των παιδιών μας κατορθώνουμε να κρατηθούμε στην πρώτη γραμμή της απόλαυσης των άστικων αγαθών · και έννοω ως φόρο αίματος τις έκτρώσεις.

Είναι αλήθεια, αδελφοί, ότι οι γυναίκες σήκωσαν πολύ μεγάλο μέρος από τον παγκόσμιο πόνο. Ήταν η γυναίκα το πρώτο θύμα των πολέμων, είτε ως μάννα των πολεμιστών είτε ως θύμα των λεηλασιών και των ατιμώσεων. Και σήκωσαν οι γυναίκες τον βαρύνοντα σταυρό της μητρότητας πάνω στον γενικό σταυρό του κάθε βασανισμένου έθνους. Σκεφτείτε και προσπαθήστε να νιώσετε τον πόνο των μαννάδων, που κρατούσαν τα παιδιά τους στην άγκαλιά, περιμένοντας να έκραγει το Κούγκι επάνω στο Σούλι ή το Άρκάδι στην Κρήτη. Σκεφτείτε και νιώσετε

τις μαννάδες τοῦ Ζαλόγγου, πού πέταξαν πρῶτα τὰ παιδιὰ τους στοῦ βάραθρο κι ἔπεσαν κι αὐτὲς ἀπὸ πάνω τους, γιὰ νὰ γλυτώσουν τὴν ἀτίμωση. Ἦταν σὰν τὲς γυναῖκες-μαννάδες, πού πρὶν ἀπὸ τὴν ἔξοδο στοῦ Μεσολόγγι ἔκαψαν τὰ τίμια κρεβάτια τους. Τὸν πόνο νὰ βλέπουν νὰ ἀρπάζουν τὰ παιδιὰ τους ἀπὸ τὴν ἀγκαλιά τους στοῦ παιδομάζωμα, μόνον αὐτὲς τὸν ἔνιωσαν. Τὸ ἴδιο καὶ οἱ Ἑβραῖες μαννοῦλες, πού εἶχαν μαζί τους τὰ παιδιὰ τους μέσα στὰ κρεματόρια τῶν Γερμανῶν. Ἀκόμα τὸν πόνο τῶν μαννάδων τῶν 28000 παιδιῶν πού ἄρπαξαν οἱ Ἑλασίτες στὰ μέσα τοῦ περασμένου αἰῶνος καὶ τὰ σκόρπισαν σὲ στρατόπεδα καὶ ιδρύματα τοῦ παραπετάσματος.

Ὅλος αὐτὸς ὁ παγκόσμιος φόρος, πού πλήρωσαν οἱ μαννάδες τοῦ κόσμου, θὰ ἦταν ἀφόρητος, ἀδερφοί μου, ἂν δὲν ἔστηνε στὴ μέση τοῦ κόσμου ἡ πρόνοια τοῦ Θεοῦ τὴν Μαρίαν τὴν Παρθένον καὶ Θεοτόκον. Τὸ θαῦμα τῆς ὑπαρξῆς της καὶ τοῦ λειτουργήματός της μέσα στοῦ σχέδιο τῆς θείας πρόνοιας γιὰ τὴ σωτηρία τῶν ἀνθρώπων, ἄλλαξε μαζί μὲ ὅλην τὴν κτίση καὶ τὴν ἐκτίμηση τῆς γυναίκα καὶ ὡς παρθένου καὶ ὡς μητέρας. Ὑστερα ἀπ' αὐτὸ οἱ ἄνθρωποι ἔμαθαν νὰ τιμοῦν τὴν κάθε γυναῖκα καὶ ἰδιαίτερα τὴν κάθε μάννα, νὰ σέβονται τὴν ἱερότητα τοῦ γάμου ὡς μυστηρίου, πού ἀποσκοπεῖ στὴν τελείωση τοῦ ζευγαριοῦ μέσα σὲ μιὰ σχέση ἅγια καὶ μυστική.

Ὁ Περικλῆς στὸν Ἐπιτάφιο του συνιστᾷ στὲς γυναῖκες (στὲς χαροκαμένες μάννες καὶ συζύγους) νὰ φροντίζουν νὰ μὴ γίνεται γι'αὐτὲς λόγος ἀνάμεσα στοὺς ἀρσενικοὺς οὔτε γιὰ κακὸ οὔτε γιὰ καλὸ · δηλαδή νὰ συνεχίσουν τὴ ζωὴ τους ὡς περίπου ἀνύπαρκτες !

Μὲ τὴν ἐμφάνιση τοῦ Εὐαγγελίου στὸν κόσμον ἀρχίζει νὰ τιμᾶται ἡ γυναῖκα-μητέρα, ὅπως εἶπαμε. Καὶ τιμήθηκε μὲ τὴν ἀγιότητα, ὥστε οἱ ἅγιες γυναῖκες μάρτυρες νὰ συναγωνίζονται τοὺς ἁγίους μάρτυρες. Καὶ γίνεται λόγος πιά γιὰ τὲς γυναῖκες καὶ σ' ὅλον τὸν κόσμον τιμῶνται μὲ κορυφαίαν τὴν Κυρίαν Θεοτόκον. Καὶ ὡς ἀπάντηση στοὺς στίχους τῆς Μήδειας ὅτι ἔρχεται τιμὴ στοῦ γυναικεῖο γένος, πού τόλμησε νὰ ἐγκληματήσει, γιὰ ἐκδίκηση, ἡ ποιήτρια μοναχὴ Θέκλα γράφει στὸν Κανόνα της πρὸς τὴ Θεοτόκο :

“ Ἐλευθεροῦται διὰ σοῦ ἡ Προμήτωρ, Θεοτόκε, καταδίκης Ἐκείνου νῦν γυναῖκες ὑπεραθλοῦσαι Χριστοῦ καὶ χαίρει ἡ φύσις τοῦ θήλεος, ὡς βεβαιοῖ ἔργῳ ἡ πρωτομάρτυς Θέκλα ”

Ὅνομαστὲς καὶ διαβόητες ἔμειναν στὴν ἱστορία οἱ μάννες τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, ἡ ἀδελφὴ τοῦ Βασιλείου, Ἁγία Μακρίνα, ἡ μητέρα τοῦ Χρυσοστόμου Ἀνθοῦσα, ἡ μητέρα τῶν Στουδιτῶν, οἱ διακόνισσες σὰν τὴν

Όλυμπιάδα κοντά στο Χρυσόστομο και σαν την όσια Ξένη, γιατρίνες και νοσηλεύτριες στα νοσοκομεία της Κωνσταντινούπολης, αυτοκρατόρισσες-άσκήτριες σαν την Πουλχερία, πάνσοφες έπιστήμονες σαν την Αικατερίνα, φιλάνθρωποι σαν τη βασίλισσα Όλγα στα νεότερα χρόνια και σαν τις χήρες των μεγάλων εύεργετών μας. Είναι μακρύς ο κατάλογος των σοφών και ήρωϊδων γυναικών. Άκόμα και γυναίκες επαναστάτριες, καπετάνισσες έχομε σαν τη Λένω Μπότσαρη, τη Μπουμπουλίνα, τη Λέλα Καραγιάννη, τη Βαρβάρα Θεοδωροπούλου και γυναίκες ιεραποστόλους σαν την Εύτερπη Ήλια.

Βέβαια έχει πετύχει ή γυναίκα τη μεγάλη νίκη να μπορεί ν' αποφασίζει για τη ζωή της και για το γάμο της. Αύτη ή νίκη ξεκίνησε με την ήρωϊκή αντίσταση αγίων γυναικών σαν την αγία Μαρίνα, την αγία Ειρήνη, την αγία Αικατερίνα, που προτίμησαν και διεκδίκησαν τον μοναχικό βίο και κατόρθωσαν να επιβάλουν τη θέλησή τους, κατόρθωμα πρωτάκουστο για την εποχή εκείνη.

Στις μέρες μας τώρα έχει αναγνωρίσει ή κοινωνία δικαιώματα στη γυναίκα. Βέβαια τα δικαιώματα λύνουν προβλήματα χωρίς να δίνουν όμως ανάλογη εύτυχία, ανάπαυση. Τα δικαιώματα παρεμβαίνουν στα κενά, που αφίνει φεύγοντας ή αγάπη. Αναγνωρίστηκε το δικαίωμα να ζητάει ή γυναίκα διαζύγιο, πράγμα ανήκουστο και πριν από έναν αιώνα. Επίσης στα νεότερα χρόνια, μόλις πριν από λίγες δεκαετίες καταργήθηκε ο θεσμός της προίκας. Η προίκα έγινε γονική παροχή και εξασφαλίστηκε ή γυναίκα. Αναγνωρίστηκε κοινωνικά ή άγαμη μητέρα. Δεν αύξήθηκε όμως ή αγάπη προς την γυναίκα-μητέρα. Οι αλλαγές που έγιναν είναι δικαιώματα, που αναγκάζεται ή κοινωνία να αναγνωρίσει σαν ανταμοιβή στη γυναίκα για την επαγγελματική της άπασχόληση. Η γυναίκα πια στηρίζει οικονομικά την οικογένεια σχεδόν όσο και ο άντρας.

Έτσι ο άντρας δεν είναι ο σωτήρας της οικογένειάς του, όπως είναι το άρχετυπό του ο Χριστός για την Έκκλησία. Η σύζυγος-μητέρα κέρδισε μια νίκη, αλλά έχασε την εύτυχία να κουμπάει με γλυκιά αίσθηση ασφάλειας και εμπιστοσύνης στο στήθος του άντρα της. Κι ενώ ανέβηκε ή προσφορά της στα οικονομικά και διοικητικά άκόμα της οικογένειας, έχασε πολύ από την εκτίμηση του άντρα της ! Τώρα δεν σφάζονται παλληκάρια στην ποδιά της βλαχοπούλας, έσβησε ο μύθος που στόλιζε τη μορφή της γυναίκας. Και οι γυναίκες παίζουν το τελευταίο χαρτί, που έχουν για την προσέλκυση των αντρών, την επίδεικνυόμενη θηλυκότητά της, αυτό που το λένε και είναι σεξουαλικότητα. Βέβαια αύτη ή επίδειξη της γύμνιας, που άπευθύνεται στο άνώνυμο πλήθος των ανδρών (αλλά

καὶ τῶν γυναικῶν) εἶναι τραγικὰ ἀναποτελεσματική, γιατί πετυχαίνει μόνο σύντομη σχέση ὅπως περίπου στὰ ζῶα. Καὶ ἡ γυναῖκα ὅταν κατὰ κτήσει τὸν ἄντρα, ἀρχίζει ἕνα σκληρὸν ἀπελπισμένον ἀγῶνα νὰ παρατείνει χρονικὰ τὴ σχέση της, νὰ συγκρατήσῃ τὸν ἄντρα κοντὰ της παλεύοντας γι' αὐτὸ μὲ ἄλλες θηλυκές. Ἡ σύγχρονη γυναῖκα παρὰ τὶς τόσες νῆκες στὸν ἀγῶνα τῆς ἀπελευθέρωσής της ἀπὸ τὴν κοινωνικὴ καὶ οἰκογενειακὴ περιθωριοποίηση ἀπολαμβάνει τὴ λιγότερη πραγματικὴ εὐτυχία σὲ ὅλη τὴν ἱστορία τοῦ ἀνθρωπίνου γένους.

Τὸ βλέπετε στὶς σημερινὲς κοπελίτσες ποὺ ἀγωνίζονται σκληρὰ διαβάζοντας ἢ μαθαίνοντας μιὰ τέχνη, γιὰ νὰ ζήσουν ἀργότερα τὸν ἑαυτὸ τους καὶ τὰ παιδιὰ τους μέσα σὲ μιὰ μοναξιά, σὰν νὰ μὴν ὑπάρχει πατέρα τῶν παιδιῶν της καὶ σύζυγος γιὰ τὴν ἴδια ἄ καὶ πολὺ συχνὰ ἐξουθενώνεται ἡ γυναῖκα ἀπὸ τὴν ἐπαγγελματικὴ ἀπασχόληση χωρὶς νὰ ἔχει τὴ συμπαράσταση ἑνὸς φιλότιμου συζύγου. Καὶ ἡ βαριὰ μητρικὴ στοργή, πολὺ μεγαλύτερη ἀπὸ τὴν πατρικὴ, δένει τὴ σημερινὴ γυναῖκα-μητέρα μὲ τὰ παιδιὰ της καὶ τὶς ἀπαιτήσεις τους σὲ μιὰ τραγωδία καταπόνησης.

Καὶ ὅπως πάντα, ὅταν γίνεται μιὰ ἀδικία, τὸ λογαριαμὸ τὸν πληρώνουν οἱ πιὸ ἀδύνατοι. Τὰ μεγάλα, τὰ τραγικὰ μεγάλα θύματα τῆς ἐποχῆς μας εἶναι τὰ παιδιὰ, ποὺ πρὶν ἀκόμα νὰ γεννηθοῦν ἐξοντώνονται μὲ τὶς ἐκτρώσεις, ὕστερα ὅσα γεννηθοῦν μεγαλώνουν στοὺς παιδικοὺς σταθμοὺς μὲ τὴν περιποίηση ξένων χεριῶν. Ἄλλα ἐγκαταλείπονται στὰ νοσοκομεῖα καὶ παραμένουν στὰ ἀζήτητα περιμένοντας ἀπελπισμένα ἕνα στοργικὸ χέρι νὰ τὰ χαϊδέψῃ καὶ πολλὰ πεθαίνουν χωρὶς ἀρρώστια, ἀπὸ τὴν ἔλλειψη μητρικῆς στοργῆς.

Καὶ οἱ καρδιὲς τῶν μαννάδων καίγονται κάθε μέρα καθὼς βλέπουν τὰ παιδιὰ τους νὰ χάνουν τὴν ἀθωότητά τους καθὼς γυρίζουν ἔξω ἀπὸ τὰ σπίτια, μιᾶς καὶ τὰ σπίτια εἶναι παγερὰ ἄδεια, μὲ τὴ μάννα νὰ ἀπουσιάζει στὴ δουλειὰ της. Καὶ τὰ παιδιὰ παραμορφώνονται μὲ τὰ ἀποκρουστικὰ χτενίσματα, τὰ ἐξεζητημένα ροῦχα, τὴν ξετσιπωτὴ συμπεριφορά, πραγματικότητα ποὺ ἀποτελεῖ τρόπο ἐκδίκησης πρὸς τοὺς γονεῖς καὶ τὴν κοινωνία, ποὺ τοὺς στέρησε τὸ μητρικὸ χᾶδι ἀπὸ τὴν πρώτη εὐαίσθητη παιδικὴ ἡλικία. Καὶ ἀκολουθοῦν οἱ διαστροφές, οἱ ὁμοφυλοφιλίες, οἱ συμβιώσεις, τὰ διαζύγια, οἱ ἐγκαταλελειμμένοι γέροι, οἱ αὐτοκτονίες, τὰ ναρκωτικά, ὅλη αὐτὴ ἡ ἐπίγεια κόλαση. Καὶ ποιά μάννα δὲν σκίζεται μὲ αὐτὰ ποὺ συμβαίνουν στὰ παιδιὰ της, γεμάτη ἔνοχες καὶ χωρὶς τὴν ἄσκηση τῆς προσευχῆς καὶ τῶν μυστηρίων τῆς Ἐκκλησίας, δηλαδή χωρὶς παρηγοριά ; Αὐτὸ εἶναι ἡ κόλαση : βάσανα χωρὶς ἐλπίδα, χωρὶς παρηγοριά.

Αυτή τὴν ἀναγκαία ἐλπίδα, τὴν ἀναγκαία παρηγοριὰ χρειάζεται σήμερα ἢ μητέρα, σχεδὸν ἢ κάθε μητέρα. Ἡ Ἐκκλησία ἔχει ἔργο βαρὺ νὰ κάνει, νὰ στηρίξει τὴν ἐλπίδα στὴν καρδιὰ τῆς κάθε μάννας καὶ κάθε ὑποψήφιας μάννας, ἐγκαταλείποντας τὴν εὐκόλη ἠθικολογία. Ὁ Θεὸς δίνει λύσεις καὶ θεραπείες σὲ ὅσους τὸ ζητοῦνε. Πρέπει γλυκὰ καὶ τρυφερὰ νὰ διδαχτοῦνε πάλι τὴν ἱερότητα τῆς μητρότητας, νὰ μάθουν τὴ δύναμη τοῦ ἀναμμένου καντηλιοῦ καὶ τῶν λυγισμένων γονάτων, νὰ τοὺς προσφέρει κανεὶς ἓνα χέρι βοήθειας. Τόσες ἀνεργες κοπέλες θὰ μπορούσαν νὰ διαθέσουν λίγο χρόνο καὶ κόπο, γιὰ νὰ ἀνακουφίσουν τὶς μαχόμενες μητέρες καὶ ἰδιαίτερα τὶς πολύτεκνες. Καὶ ὅταν λέμε Ἐκκλησία, πρέπει νὰ θυμούμαστε ὅτι ἐμεῖς εἴμαστε ἢ Ἐκκλησία, ἐμεῖς ποὺ εἴμαστε τὸ σῶμα Χριστοῦ.

Ὁ Θεὸς νὰ δώσει νὰ καταλάβουμε ὅλοι πόσο ὑποχρεωμένοι εἴμαστε νὰ στηρίξομε μὲ κάθε τρόπο τὶς σημερινές μητέρες.

Ἀδερφοί μου, ἡ σημερινὴ γυναῖκα ἀρχομένης τῆς τρίτης χιλιετίας εἶναι μιὰ μάρτυρας παρὰ τὶς ἀστικές κατακτήσεις της. Ἀφοῦ πέρασε χιλιάδες χρόνια δουλείας καὶ κλεισίματος στὸ σπίτι της, ἀμορφωσιᾶς καὶ ἐκμετάλλευσης ἀπὸ ὅλους τοὺς θεσμοὺς τῆς κοινωνίας καὶ ὅλους τοὺς ἀρσενικοὺς γύρω της, τώρα ποὺ ἀπόκτησε ἐπιτέλους δικαιώματα καὶ βγῆκε στὴ ζωὴ μὲ ἰσότητα δικαιωμάτων, ἀλλὰ ὄχι καὶ ὑποχρεώσεων μὲ τὸν ἄνδρα, τώρα ὑφίσταται μιὰ καταπόνηση ἀνελέητη καὶ μιὰ ἐκμετάλλευση καὶ περιφρόνηση ἀκόμα ἔμμεση καὶ ἄμεση,

Στὶς μέρες μας, περισσότερο ἀπὸ κάθε ἐποχὴ, ἐργάζεται ἡ γυναῖκα καὶ ἐπειδὴ δὲν μπορεῖ καὶ δὲν θέλει συνήθως νὰ παραιτηθεῖ ἀπὸ τὶς οἰκογενειακές, μητρικές καὶ συζυγικές ὑποχρεώσεις της, ἀδυνατεῖ συνήθως νὰ τὰ βγάλει πέρα μὲ τὶς ἐπαγγελματικές ὑποχρεώσεις της, παρὰ τὴν καλὴ της θέληση καὶ γι'αὐτὸ αἰσθάνεται πίκρα, τὴν πίκρα τοῦ πληγωμένου φιλότιμου.

Οἱ ἄντρες συχνά, πολὺ συχνά, δὲν θέλουν νὰ ξεχάσουν αὐτὸ ποὺ λένε « γυναικεῖες δουλειές », ἐνῶ ἔχει ξεχαστεῖ καὶ μὲ τὴ συνενοχὴ τῶν γυναικῶν ἢ ἔκφραση « ἀντρικές δουλειές ». Ὑστερα ἀπὸ αἰῶνες παραγκονισμοῦ καὶ ὑποτίμησης αἰσθάνθηκαν τιμητικὸ γιὰ τὴν ἀξία τους νὰ φτάσουν τοὺς ἄντρες καὶ στὶς ἀντρικές δουλειές κι ἔτσι βρέθηκαν χωρὶς νὰ τὸ καταλάβουν σκλαβωμένες καὶ στὶς δυό !

Κατακρίνουμε μὲ φρίκη τὶς ἐκτρώσεις καὶ ξεχνοῦμε ὅτι οἱ περισσότερες γίνονται κατ' ἀπαίτηση ἢ καὶ ἐξ αἰτίας τῶν ἀντρῶν. Οἱ γυναῖκες αἰσθάνονται ὅτι θὰ ζήσουν μὲ σκισμένη τὴν καρδιὰ μετὰ τὴν ἔκτρωση,

ένῳ οἱ ἄντρες δὲν δείχνουν τούλάχιστον κάτι τέτοιο ἐπειδὴ ἄλλωστε δὲν γίνεται στὸ δικό τους τὸ κορμί.

Ἀλλὰ καὶ ἡ γέννηση τῶν παιδιῶν βαραίνει πολὺ περισσότερο τὴ γυναῖκα. Κανείς ποτὲ δὲν θὰ πονέσει οὔτε σωματικὰ οὔτε ψυχικὰ σὰν τὴ μάννα γιὰ τὴ γέννηση, τὴν ἀνατροφή καὶ τὴν ἀποκατάσταση τοῦ παιδιοῦ της. Ὁ ἄντρας κρατᾷ τὸ σακκάκι στὸ χέρι ἀπειλῶντας ὅτι θὰ φύγει, ἂν δὲν τοῦ ἀρέσει ἡ οἰκογένειά του ἢ ἡ γυναῖκα ὅμως δὲν μπορεῖ νὰ κόψει τὰ δεσμά της τόσο εὐκόλα. Στὰ τελευταῖα 10-20 χρόνια ἔχουμε τὸ φαινόμενο νὰ γεννοῦν γυναῖκες στὰ μαιευτήρια καὶ νὰ ἐγκαταλείπουν τὰ νεογνά τους κρυφὰ καὶ νὰ φεύγουν. Ὅλοι κατηγοροῦν τὶς ἄθλιες μαννάδες, ἀλλὰ πρέπει νὰ διερωτηθοῦμε : Πατέρα δὲν εἶχαν αὐτὰ τὰ παιδιά ; Τὰ μικρὰ χελιδονάκια τρέφονται ἀσταμάτητα κι ἀπὸ τοὺς δυὸ γονιούς, τὰ νεογνά τῶν ἀνθρώπων δὲν ἔχουν πατέρα ; Ἐχουμε ἀκόμη τὸ φαινόμενο δυστυχῶς , ὄχι σπάνιο, ὅταν γεννηθεῖ ἓνα βρέφος μὲ κάποια ἀναπηρία ἢ πρόβλημα υγείας, νὰ ἐξαφανίζεται ὁ πατέρας πανικόβλητος καὶ ἀχαρακτήριστος βέβαια. Θὰ ἴθελα νὰ πείσω τὶς γυναῖκες ἀλλὰ δὲν μπορῶ, ἄς τὶς πείσει ὁ Θεός, ὅτι τὸ μαρτύριο νὰ εἶναι σήμερα καὶ μάννα εἶναι ἐμφανὲς καὶ ὁ Θεὸς τὸ στεφανώνει. Ὅταν ἡ σημερινὴ γυναῖκα-μάννα κατορθώσει ν'ἀντέξει τὸν πρῶτο πειρασμὸ καὶ νὰ ζητήσει τὴ δύναμη τοῦ Θεοῦ, ἔρχονται οἱ βοήθειες πάντα θαυματουργικά.

Ὁ Θεὸς ἄφησε τὴν κοινωνία νὰ δημιουργήσει προϋποθέσεις γιὰ ν'ἀντέχει ἡ σημερινὴ μητέρα τὸ μαρτύριό της. Καὶ ἐπειδὴ μιλάμε γιὰ τὴν Ἑλληνίδα μάννα, τὴν Ὁρθόδοξη, ἔρχονται στὴν κάθε σημερινὴ μητέρα μας οἱ εἰκόνες τῆς Παναγίας τόσο οἰκεῖες στὴ ζωὴ τοῦ λαοῦ μας, ὥστε ἡ κάθε μητέρα σὲ κάθε κίνδυνο ἢ δυσκολία νὰ βγάζει τὴν ἔκπληξή της ἢ τὸν στεναγμὸ της μὲ ἓνα « Παναγία μου ! ». Καὶ εἶναι τόσο ἰσχυρὴ ἡ ἐντύπωση, ποὺ ἀφίνει στοὺς ἀλλόπιστους αὐτὴ ἡ ἄμεση καὶ σὰν αὐτονόπη ἐπίκληση στὴν Παναγία, ποὺ ἐνῳ τόσα ἔχουν νὰ ποῦν κατὰ τῆς θρησκείας μας, μπροστὰ στὴν ἀναφορὰ τῆς Παναγίας μας μένουνε ἄναυδοι.

Οἱ προϋποθέσεις ποὺ μὲ τὴ χάρη τοῦ Θεοῦ δημιούργησε ἡ κοινωνία εἶναι ἡ κατάργηση τοῦ θεσμοῦ τῆς προίκας καὶ ἡ καθιέρωση τῆς γονικῆς παροχῆς. Στὰ παλιότερα χρόνια ποὺ ἔφταναν μέχρι τὰ δικά μου νεανικὰ χρόνια πολλοὶ ἀχαρακτήριστοι σύζυγοι σπαταλοῦσαν τὴν προῖκα τῆς γυναίκας τους πρὶν νὰ τὴν ἐγκαταλείψουν. Ἀκόμα ἐφοδίασε τὴ γυναῖκα ἡ πρόνοια τοῦ Θεοῦ μὲ τὸ δικαίωμα καὶ τὴν ἰκανότητα τῆς μόρφωσης. Αὐτὸ στηρίζει πολὺ σήμερα πολλές χῆρες, ζωντοχῆρες καὶ ἄγαμες γυναῖκες, γιὰ νὰ μὴν πέσουν σὲ ἀναξιοπρεπῆ ἐπαγγέλματα.

Παρ' όλον ότι όλα τὰ δικαιώματα άναγνωρίστηκαν στη γυναίκα, για να καλύψουν τὰ κενά της άνεπάρκειας τών άνδρών, δηλαδή προϋποθέτουν ότι ή γυναίκα είναι προδομένη από τον άνδρα και γιαυτό χρειάζεται και χρησιμοποιεί αυτά τὰ δικαιώματα παρ' όλ' αυτά στη δύσκολη ώρα της έγκατάλειψης άποτελοϋν σωσίβια της άξιοπρέπειας και στήριξης της γυναίκας. Και τώρα που τὸ μαρτύριό της γίνεται πικρότερο στην εποχή μας, τώρα είναι και εύκολότερο να τὸ σηκώσει από πρακτική και οίκονομική τουλάχιστον άποψη.

Και μπορεί τώρα ή μάνα και με λιγότερη μάλιστα πίστη, άφοϋ έλλειψε ή περισσότερη να διατηρήσει τὸ ήθος της και να μην καταποντιστεί. Αυτό βέβαια εξαρτάται και από τή θέλησή της και από τις μνημες, που συντηρεί από παλαιότερες εποχές, και από τις μελέτες της, άφοϋ μπορεί πολϋ καλά και να μελετᾷ και να φιλοσοφεί.

Μάλιστα ή άποδεδειγμένη πλέον ικανότητα της σημερινής γυναίκας για μιὰ καριέρα επαγγελματική σ' όλα τὰ στάδια, όσο κι αν κατάπονεί τήν εύαισθησία της, ενεργεί σαν μιὰ θεραπεία τοϋ τραύματος της κατωτερότητας που της δημιούργησε τὸ παρελθόν από τήν ώρα που αυτή ή κατωτερότητα άκούστηκε στον Παράδεισο άκόμα μετά τήν Πτώση σαν παραδειγματική τιμωρία κι όχι σαν δημιουργημένη φύση της γυναίκας : « Πρὸς τὸν άνδρα σου ή άποστροφή σου ».

Όποιαδήποτε καριέρα αν δεν φτάσει να γίνει άλαζονεία κι αν δεν συσκοτίσει τήν αλήθεια ότι ή γυναίκα είναι άλλης άποστολής και λειτουργίας στη ζωή, έχει τὸ θεραπευτικὸ άποτέλεσμα που τόνισα πιὸ πάνω. Ένα κριτήριο της άυτονόητης άξίας της μητέρας στην εποχή μας είναι αυτό που συνάγεται από τήν συμπεριφορά τών παιδιών πρὸς τήν έγκαταλειπόμενη μητέρα τους. Και όταν άκόμα δεν είναι μικρά τὰ παιδιά, αισθάνονται από ένστικτο ότι ή άξία και ή αλήθεια ύπάρχει στο θυμα κι όχι στον θήτη της κάθε οίκογενειακῆς περιπέτειας δηλαδή συνήθως στη μάνα τους. Δεν είναι οίκτος αυτό, είναι άσυνείδητη και συνειδητή πληροφόρηση.

Με τήν έκτίμηση που κερδίζει ή έγκαταλειπόμενη και τίμια μητέρα από τὰ παιδιά της, μπορεί να τὰ παιδαγωγήσει και να τὰ συγκρατήσει κοντά της και κοντά στην αλήθεια. Όταν άνάψει τὸ καντήλι της και στρωθεί στις μετάνιες της ή τέτοια μάνα κάνει όλα τὰ μειονεκτήματα της θέσης της να πάρουν θετικὸ χαρακτήρα. Άσκει τήν άγωγή της πιὸ άποτελεσματικά από τότε που ήταν με τὸν άντρα της. Αισθάνονται τὰ παιδιά της πὼς ή μάνα τους θυσιάζεται γιαυτό και είναι μιὰ έπαναστάτισσα κατά τοϋ σκληροϋ άστικοϋ κατεστημένου.

Όλα τὰ εὐλογεῖ ὁ Θεὸς ἀκόμα καὶ τὰ λάθη μας καὶ τὶς παραλείψεις μας ὅταν καταφεύγουμε στὴν πρόνοιά του καὶ στὴν πρόνοια τοῦ Θεοῦ καταφεύγουν περισσότερο οἱ ἀδύνατοι καὶ οἱ ἀδικημένοι.

Ἡ σημερινὴ Ἑλληνίδα μητέρα, ποὺ ἦταν πρὶν ἀπὸ λίγα χρόνια ἓνα ξέγνιαστο κορίτσι, μπορεῖ σήμερα καὶ παρακινεῖται μάλιστα νὰ νιώσει βαθύτερα τὸ δράμα τοῦ σύγχρονου κόσμου, τὴ δυσσομία τῆς ἀποσύνθεσης τῆς ἄθειας κοινωνίας, γιὰ τὰ χτυπήματα αὐτῆς τῆς καταιγίδας πέφτουν κυρίως ἐπάνω της καὶ πάνω στὰ παιδιά της καὶ μπορεῖ γι' αὐτὸ νὰ προβληματιστεῖ περισσότερο καὶ νὰ ἐπιστρατευτεῖ πιὸ υπεύθυνα στὸν ἀγῶνα τῆς σωτηρίας τοῦ κόσμου, νὰ γίνῃ δηλαδὴ συνεργάτιδα τοῦ Θεοῦ καὶ ἐπιτελῆς στὴν ἐπανάσταση, ποὺ θὰ ἀποτινάξει τὸ λήθαργο καὶ θὰ φέρῃ στὸν κόσμο καλύτερες μέρες.

Δακτυλογράφηση & Φιλολογικὴ Ἐπιμέλεια, Αἰκατερίνη Κόρμαλη Γανωτῆ.

Πηγή : <http://konstantinosganotis.gr/omilies-menou>